

3^Η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ «ΑΛΛΟΙ»**ΚΡΙΤΗΡΙΟ 20438****ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ****A1.**

Σύμφωνα με τη δεύτερη παράγραφο του μη λογοτεχνικού κειμένου οι γυναίκες ήταν υποταγμένες στους άντρες. Η περιουσία της γυναίκας μετά το γάμο άνηκε στο σύζυγο, ως κηδεμόνας των παιδιών. Το γυναικείο φύλο προοριζόταν για τον οίκο, δεν προστατευόταν νομικά σε περίπτωση κακομεταχείρισης και εξουσιαζόταν από τον άντρα. Υπάρχουν, ωστόσο ελάχιστες γυναίκες που η υψηλή κοινωνική τους θέση τους παραχωρούσε ορισμένα προνόμια.

A2.

Θεματική περίοδος= «Οι γυναίκες ήταν ολοκληρωτικά.. κι ο νόμος.»

Λεπτομέρειες= «Για παράδειγμα, ολόκληρη η περιουσία της γυναίκας.. να πειθαρχήσουν στους αντίστοιχους ρόλους.»

Κατακλείδα δεν υπάρχει

A3.

Αγαπητές συμμαθήτριες, αγαπητοί συμμαθητές

Η 8^η Μαρτίου είναι ημέρα αφιερωμένη στη γυναίκα η οποία κατέκτησε τη θέση που της ανήκει μετά από πολύχρονους αγώνες.

Μέχρι να θεσμοθετηθεί η ισότητά της με τον άνδρα δεν μπορούσε να διαχειριστεί την περιουσία της αλλά ήταν και, νομικά, απροστάτευτη σε περίπτωση κακομεταχείρισής της.

Ως επιστέγασμα των αγώνων των γυναικών, ιδρύεται, το 1903, στο βιομηχανικό Manchester της Βόρειας Αγγλίας, από την τολμηρή Emmelie Panhurst, η *Κοινωνική και Πολιτική Ένωση Γυναικών* διεκδικώντας το δικαίωμα στην ψήφο (suffrage) . Οι δυο πόλεμοι (1914-1918 και 1940-1945) θα βελτιώσουν θεσμικά

Έξυπνα και Εύκολα!

τη θέση της. Η ανάγκη για φθινό εργατικά χέρια λόγω της επιστράτευσης και της λειψανδρίας θα εισαγάγουν τη γυναίκα στην παραγωγή.

Εφόσον κέρδιζε χρήματα ήταν θεμιτό να έχει και δικαίωμα ψήφου.

Από τότε μέχρι σήμερα έχει μεν καλύτερέψει τη θέση της σε αυτή την *ανδρική κοινωνία* αλλά έχει επωμιστεί μεγαλύτερες ευθύνες από όσες της αναλογούν. Της έχουν προεξοφλήσει ένα *ρόλο*, στο όνομα της *μητρότητας* και της *γυναικείας της φύσης*, που οικονομικά, ηθικά και συναισθηματικά της δημιουργεί *δυσφορία* για να ανταπεξέλθει επιτυχώς στις πολλαπλές ευθύνες της.

Επίσης η *έμμεση απαίτηση* να είναι μελίχια, υποταγμένη και συναισθηματικά εξαρτημένη από τον άνδρα είναι ουσιώδες και αναπόσπαστο κομμάτι της συνύπαρξής μαζί του.

Ωστόσο δεν λείπουν οι περιπτώσεις -ιδιαίτερα στα χαμηλά κοινωνικοοικονομικά στρώματα- στις οποίες οι γυναίκες:

- α. υφίστανται βία σωματική, λεκτική, ηθική και συναισθηματική – έχουν διαπραχτεί 13 δολοφονίες γυναικών το 2022-
- β. υποτιμώνται σε ό τι αφορά τις οικονομικές απολαβές και τις ευκαιρίες ανέλιξης, ιδιαίτερα στον ιδιωτικό τομέα,
- γ. έχουν δυσκολία εύρεσης εργασίας,
- δ. υφίστανται συχνά παρενόχληση. (250 λέξεις)

B1.

Το βασικό πρόσωπο στο λογοτεχνικό απόσπασμα είναι η δασκάλισσα, η οποία έρχεται να ανατρέψει τα κοινωνικά στερεότυπα της εποχής του συγκεκριμένου χωριού. Οι γυναίκες εκείνης της εποχής ντύνονταν με συγκεκριμένο τρόπο και προορίζονταν να γίνουν σωστές νοικοκυρές, γεγονός που έρχεται σε πλήρη αντίθεση με το νεωτεριστικό πνεύμα της δασκάλας. Η δασκάλα παρουσιάζεται ως μια γυναίκα αρκετά δυναμική που προσπαθούσε με την νοοτροπία της και το μοντέρνο τρόπον της να βοηθήσει και τις υπόλοιπες γυναίκες του χωριού να αλλάξουν

συνήθειες. Ήταν αρκετά πρόσχαρη και χαμογελαστή ακόμη και στους κατοίκους που την κατέκριναν με τα ρατσιστικά τους σχόλια.

B2.

- «Έγινε μεγάλη ταραχή σαν πρωτοφάνηκε στο χωριό η Αγγέλικα. Συνηθισμένος ο κόσμος από τις ντροπαλές και συμμαζεμένες χωριατοπούλες, βλέπει άξαφνα μέσα στο χωριό μια κοπέλλα, που τους φάνηκε σα θεά» = Η αφήγηση αποδίδει με παραστατικό τρόπο την άφιξη της μοντέρνας και όμορφης δασκάλας.
- «Πρώτο, που ήταν κάτασπρη σα να μην την είδε ήλιος ποτές, δεύτερο, πρόσχαρη, γελαζόμενη και ζωηρή, που τους τρέλλαινε σα γελούσε και τους έδειχνε τα μεγάλα της δόντια. Τρίτο, που δε φορούσε χωριάτικα, μόνο της χώρας φορέματα» = Η περιγραφή παρουσιάζει με αναλυτικό και ρεαλιστικό τρόπο την εξωτερική εμφάνιση της νέας δασκάλας και πληροφορεί τον αναγνώστη για τη δασκάλα που είναι βασικό πρόσωπο του λογοτεχνικού κειμένου.

1. Θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης

Οι χωριατοπούλες ήταν ντροπαλές, συμμαζεμένες, η δασκάλα ήταν κάτασπρη, πρόσχαρη, ζωηρή, γελούσε αβίαστα, φορούσε ρούχα της πόλης.

Αντιπαρατίθεται :

- α. στην εσωστρέφεια, η εξωστρέφεια,
- β. στο αγροτικό, το αστικό επάγγελμα,
- γ. στο χωριάτικο, το ευρωπαϊκό ρούχο,

Αρχικά η αλλαγή ήταν μόνο στο ντύσιμο αλλά μετά έγινε και στη συμπεριφορά. Η γλώσσα άρχισε να ψαλιδίζει.

Η μίμηση, όμως της νεωτερικότητας όταν δεν προκύπτει από εσωτερική ανάγκη αλλά και από την ηθική ενίσχυση ενός ανοιχτού κοινωνικού περιβάλλοντος οδηγεί σε ακαλαίσθητους συνδυασμούς είτε στο ρούχο είτε στη συμπεριφορά. Το φυσικό της δεν

μπορούσε να τ' αλλάξ' η χωριατοπούλα. Άλλαζε μερικά λόγια, μερικά φερσίματα, μερικά φορέματα και στολίδια.

Οι χωρικοί άρχισαν, στα καφενεία, να προβληματίζονται μεγαλόφωνα πώς θα συμμαζευαν τη δασκάλα!

Υπό το φόβο της αλλοτρίωσης από την εξέλιξη, περιχαρακωνόμαστε στις πατροπαράδοτες αναχρονιστικές αξίες μέχρις ότου να είμαστε έτοιμοι να υιοθετήσουμε βελτιωμένες πρακτικές των οποίων την αναγκαιότητα θα έχουμε εσωτερικοποιήσει. (147 λέξεις)

2.Θέμα δημιουργικής γραφής

Τα κορίτσια θαύμαζαν τη δασκάλα αλλά πίσω της άρχιζαν τα αθώα περιγέλοια. Οι χωρικοί αποφάσισαν να την παντρέψουν για να νοικοκυρευτεί και να ησυχάσουν όλοι. Πλησίασαν, λοιπόν, το Μυζήθρα, που δεν είναι γέρος δεν είναι και φτωχός, δεν ξέρει πολλά γράμματα, είδε όμως στον καιρό του λιγάκι κόσμο, έξω τήν έμαθε την τέχνη του, είναι λοιπόν και τεχνίτης, δεν ξέρει να λέη τον πόνο του σα βιβλίο, ξέρει όμως να τον τραγουδάη σαν το πουλί μες στα δάση, δεν ξέρει να χαιρετάη φράγκικα, μα ξέρει ν' αγαπά και να χαδεύη ρωμαίικα και του ζήτησαν να πάει στο σπίτι της δήθεν να κοιτάξη μήν άρχισε να καθίζη ο καινούριος τοίχος!...

Ο Μυζήθρας αγάπησε τη δασκαλίτσα αλλά και η Αγγέλικα αγάπησε το Μυζήθρα και έγινε ο γάμος και η Αγγέλικα προσαρμόστηκε στο χωριό μα και ο Μυζήθρας στην πόλη -συμβιβάστηκαν η παράδοση με τη νεωτερικότητα- και έτσι ο κόσμος προχωρά και γίνεται καλύτερος. (150 λέξεις).

Χαρίκλεια Μυττά, φιλόλογος